

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pkf.II.20.505/2024/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a Karsai Dániel Ügyvédi Iroda (cím, eljáró: dr. Frank Evelyn ügyvéd) által képviselt kérelmező neve (cím) kérelmezőnek – a dr. elnök által képviselt Kecskeméti Törvényszék (cím) kérelmezett ellen vagyoni elégtétel megfizetésére irányuló nemperes eljárásban a Debreceni Törvényszék 10.Pk.20.725/2024/12. számú végzése ellen a kérelmező által 13. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

végzést:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részében megváltoztatja és a kérelmezett elsőfokú költségben marasztalását 210 312 (kétszáz tízezer-háromszáz tizenkét) forintra felemeli.

Megállapítja, hogy 7000 (hétezer) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Ez ellen a végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A tényállás

[1] 'felperes neve' mint felperes a kérelmezővel és más alperessel szemben 2016. június 2. napján keresetet terjesztett elő a Kecskeméti Járásbíróságon közös tulajdon megszüntetése iránt. Az eljárás P.21.261/2016., majd P.21.132/2017., P.20.408/2019. és P.22.205/2020. szám alatt folytatódott és jelenleg is folyamatban van.

A kérelem és az ellenirat

[2] A kérelmező 2016. június 2. napjától kezdődően a kérelem előterjesztéséig, 2024. június 3. napjáig a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (a továbbiakban: Pevtv.) 7. §-ára alapítottan, a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel mértékéről és a kifizetendő összeg számításának szabályairól szóló 372/2021. (VI.30.) Kormányrendelet (R.) 1. §-ában meghatározott 400 forintos napi összeggel számítva, 2920 napra 1 168 000 forint vagyoni elégtétel megfizetésére kérte a kérelmezettet kötelezni.

[3] A kérelmében a jogi képviselővel eljáró kérelmező költségjegyzék előterjesztésével felszámított a kérelem elkészítésére 2 munkaóra alapján 60 000 forint + áfa ügyvédi munkadíjat; csatolta az ügyvédi meghatalmazást, ügyvédi megbízási szerződést azonban nem mellékelte.

[4] A kérelmezett elleniratában – az ott megjelölt egyes időszakok levonásával, 2526 figyelembe vehető időtartamot megjelölve – kérte, hogy az elsőfokú bíróság a kérelmet 1 010 400 forintot meghaladó részében utasítsa el.

[5] Az elsőfokú bíróság felhívására – amely nem irányult a felszámított ügyvédi munkadíj összegének egyidejű igazolására – a kérelmező az elleniratra részletes észrevételt adott elő; az ahhoz csatolt költségjegyzék szerint az észrevétel elkészítésére felszámított 4 munkaórára 120 000 forint + áfa ügyvédi munkadíjat is; ügyvédi megbízási szerződést továbbra sem mellékelte.

Az elsőfokú végzés

[6] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott végzésével kötelezte a kérelmezettet, hogy fizessen meg a kérelmezőnek 15 napon belül 1 075 600 forint vagyoni

elégtételt, valamint 70 104 forint perköltséget, ezt meghaladóan a kérelmet elutasította. A kérelmezőt kötelezte 2 803 forint eljárási illeték az államnak megfizetésére, míg megállapította, hogy az eljárással felmerült 32 237 forint eljárási illeték az állam terhére marad.

[7] Indokolása szerint, részben elfogadva azt elleniratban foglaltakat, a keresetlevél beadását követő naptól számított 2919 időtartamból 230 nap a figyelembe nem vehető napok száma, így a kérelmező 2689 napra 1 075 600 forint vagyoni elégtételre jogosult.

[8] Megállapította, hogy a kérelmező 92 % arányban volt nyertes, ezért a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. §-ának (2) bekezdése alapján ebben az arányban az elsőfokú költségét felszámíthatja. A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint meghatározott ügyvédi munkadíj mérséklését nem találta indokoltnak, mivel a kérelmező jogi képviselője két érdemi beadványt szerkesztett, így az eltúlzottnak nem volt tekinthető, ezért a kérelmezett a felszámított ügyvédi munkadíj 92 %-ának megfelelő 70 104 forint elsőfokú költség megfizetésére kötelezte.

A fellebbezés és a fellebbezésre tett észrevétel

[9] Az elsőfokú bíróság végzése ellen a kérelmező terjesztett elő fellebbezést. Kérte a végzés akként történő megváltoztatását, hogy az ítéltábla a megítélt elsőfokú költség összegét 210 312 forintra emelje fel, marasztalja továbbá a kérelmezettet az 1 munkaóra felszámított 30 000 forint + áfa összegű másodfokú költségeiben.

[10] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság annak ellenére, hogy 92 %-ban pernyertesnek találta és az indokolás szerint ebben az arányban kötelezte a kérelmezettet elsőfokú költsége megfizetésére, a felszámított költségként azonban csak 60 000 forint + áfa összeget vett alapul, holott összesen 180 000 forint + áfa összeget számított fel, így ebből következően részére ennek a 92 %-a ítéendő meg.

[11] A kérelmezett a fellebbezésre tett észrevételében az elsőfokú végzés fellebbezett részében való helybenhagyását kérte.

[12] Hangsúlyozta, hogy a kérelmező az eljárás során nem csatolta az ügyvédi megbízási szerződést, így nem igazolta a kikötött ügyvédi munkadíj összegét, ebből következően csak az Ükr. 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és (4) bekezdése szerinti, a pertárgyértékhez igazodó ügyvédi munkadíjra tarthatna igényt, amely nem haladja meg az elsőfokú bíróság által megítélt összeget. Másodlagosan kérte, hogy az Ükr. 2. §-a (2) bekezdésének alkalmazása esetén az ítéltábla mérsékelje a kikötött munkadíjat, mivel az az észrevétel készítésével kapcsolatban 4 munkaóra meghatározásának alapul vételével eltúlzott.

A másodfokú bíróság döntése

[13] Az ítéltábla fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú végzésnek a kérelmet 92 400 forint vagyoni elégtétel részében elutasító és a kérelmezettet 1 075 600 forint vagyoni elégtételben és 70 104 forint költségben marasztaló rendelkezését, míg a kérelmező fellebbezését alaposnak találta a következők szerint:

[14] Az eljárás irataiból egyértelműen megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az Ükr. 2. §-a alapján a kikötött ügyvédi munkadíj után kívánta a kérelmező javára az eljárásban nyertessége arányában marasztalni a kérelmezettet, azonban tévedésből csak a kérelemhez mellékelt 2 munkaóra felszámított díjat vette alapul, azonban figyelmen kívül hagyta az észrevételhez mellékelt további 6 munkaóra felszámított díjat. Alappal sérelmezte a kérelmező a fellebbezésében, hogy ebben a részben az indokolás nincs összhangban a

rendelkezéssel és az elsőfokú bíróság a saját jogi álláspontjával szemben kizárólag a 2 munkaóra számára számított 60 000 forint + áfa összegből indult ki és tévesen figyelmen kívül hagyta a további 4 munkaóra számára az észrevétel mellékleteként felszámított 120 000 forint + áfa összeget.

[15] Elsődlegesen abban kellett az ítéltáblának állást foglalni, hogy érdemben befolyásolta-e a felülbírálati jogkört az, hogy a kérelmezett részéről nem érte fellebbezés azt, hogy az elsőfokú bíróság a költségről rendelkezését az Ükr. 2. §-ára alapította. A fél az eljárásban a költség megtérítését – mely a jog perbeli érvényesítésével okozati összefüggésben és szükségképpen felmerült – a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján annak felszámításával kérheti. Ez a költség magában foglalja a jogi képviselő közreműködésével felmerült kiadásokat, ami az Ükr. alapján érvényesíthető. Ez lehetséges a megbízási szerződésben kikötöttek alapján (2. §), vagy a pertárgyérték alapulvételével (3. §).

[16] A Pp. 370. §-ának (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – a (2)–(4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja.

[17] Az elsőfokú eljárásban az elleniratában a kérelmezett maga is kifogásolta, hogy a kérelmező az Ükr. 2. §-ára alapította a költség igényét, és azt adta elő, hogy mivel az ügyvédi munkadíjra vonatkozó megállapodást nem csatolta, ezért csak az Ükr. 3. §-a alapján lehet a költség igénye alapos; amelyre a kérelmező az észrevételében részletesen nyilatkozott akként, hogy a költségjegyzék becsatolásával igazolási kötelezettségének eleget tett. Ezt követően az elsőfokú bíróság az Ükr. 2. §-a alapján felszámított ügyvédi munkadíjban marasztalta a kérelmezettet, aki azonban ezt kifogásoló fellebbezést nem terjesztett elő.

[18] Mindebből viszont az következik, hogy a Pp. 370. §-ának (1) bekezdése szerinti kötöttségből eredően, mivel nem érte fellebbezés a megítélt elsőfokú költség jogalapját, az ítéltábla csupán abban foglalhat állást, hogy az Ükr. 2. §-ának – a fellebbezéssel nem támadott, ekként felül nem bírálható – alkalmazásával számított költség összegének meghatározása helyes-e. A fellebbezéssel nem vitatott az a tény, hogy a kérelmező és a jogi képviselője között volt a költségjegyzékben megjelölt összegű óradíj mellett megállapodás. Ezért a fellebbezésre tett észrevételben foglalt, az ügyvédi megbízási szerződés hiányát, ekként az Ükr. 3. §-ának alkalmazhatóságát és ennek alapján a megítélt elsőfokú költség összegének helytállóságát nem is lehetett vizsgálat tárgyává tenni: pusztán annak a következményeit vonhatta le az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság megfelelően felszámított munkaórákat vett-e alapul.

[19] Az adott esetben a kérelmező az ügyvédjével kötött óradíjon alapuló elszámolást tartalmazó megállapodás szerint számította fel az eljárási költség összegét, és a bíróságnak is – az előzőekben felhívott korlátokra figyelemmel – ebből kellett kiindulnia. Mivel pedig az észrevételhez mellékelte további 6 munkaóra is felszámított díjat, ezért a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése és 83. §-ának (2) bekezdése alapján az ehhez igazodó összegre is igényt tarthatott.

[20] Nem volt mód a kérelmezett által másodlagosan hivatkozott mérséklésre sem. A kérelmező által az Ükr. 2. §-ának (1) bekezdése alapján felszámított ügyvédi munkadíjösszegszerűsége igazodott a beadványok számához és terjedelméhez, az ügyféllel konzultációra figyelemmel indokolt jogi képviseleti tevékenységhez, annak mérséklésére nem volt indok. Az észrevételezésre előadott 4 munkaóra nem volt szükségtelen: a vagyoni elégtétel iránti nemperes eljárásokban a hangsúly a kérelmezett védekezésén van. A kérelmezőnek a kérelemben lényegében elegendő megjelölni a per számított időtartamát, amelyből egyszerű matematikai számítással meghatározható a vagyoni elégtétel összege. Ehhez képest állítja a kérelmezett az elleniratában a kérelmező azon eljárási cselekményeit, cselekményei elmulasztását alátámasztó tényeket, amelyek álláspontja szerint megalapozzák

meghatározott időtartamok figyelmen kívül hagyását, valamint az erre tekintettel figyelmen kívül hagyandó időtartamokat, és a bírósági eljárás a törvény alapján figyelembe vehető időtartamát. Az észrevételezéshez az egyes megjelölt időtartamok levonásra alkalmasságáról való állásfoglalás szükséges, ahol a kérelmező előadja, hogy a figyelmen kívül hagyni kért időtartamok – a per egészével összefüggésben – a kérelmező érdekkörében felmerült, elhárítható ok miatt, szükségtelenül teltek-e el illetve a szükségtelen időmúlást a bíróság érdekkörében felmerült, elhárítható ok okozta-e akként, hogy a kérelmező – habár arra jogszabályban biztosított lehetősége volt – nem nyújtott be kifogást az eljárás elhúzódása miatt. Mindennek az áttekintésére, az ügyféllel konzultációra, a jogi álláspont kialakítására, az észrevétel összeállítására és benyújtására 4 munkaóra nem tekinthető eltúlzottnak.

[21] Mindezekre tekintettel az ítéltábla a Pevtv. 9. §-ának (4) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érintve, a fellebbezett részében megváltoztatta és a kérelmezett elsőfokú költségben marasztalását – az elsőfokú bíróság helyes számítási módjához igazodóan – a felszámított teljes, az általános forgalmi adót is tartalmazó 228 600 forint összegű ügyvédi munkadíj 92 % részének megfelelő 210 312 forint összegre felemlte.

[22] Az elsőfokú bíróság érdemi döntésének alapját képező azon megállapítást nem érte fellebbezés, amely szerint a kérelmező és a jogi képviselője között volt a költségjegyzékben megjelölt összegű óradíj mellett megállapodás, mivel azonban ez a határozat értelemszerűen csak az elsőfokú eljárásra vonatkozhatott, ezért vizsgálni kellett, hogy a másodfokú eljárásra felszámítható-e a kérelmező által a fellebbezésben írt másodfokú költség. A kérelmező jogi képviselőjének nyilatkozatai és a másodfokú eljárásban végzett eljárási cselekményei folytán azonban az ítéltábla nem tudott a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése alapján a fellebbezés eredményessége ellenére a kérelmező javára másodfokú költséget megítélni, a következők miatt:

[23] A Pevtv. 9. §-ának (4) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 81. §-ának (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a felszámítás során meg kell jelölni az igényelt költség összegét, a felmerülésének lényeges körülményeit, azt, hogy a perbe vitt mely jog érvényesítésével összefüggésben merült fel, és mindezeket a felszámítással egyidejűleg – szükség szerint – okirattal is igazolni kell.

[24] Az előző jogszabályhely „szükség szerint” kitétele a bíróság mérlegelését engedi meg abban a tekintetben, hogy a rendelkezésre bocsátott peradatok alapján megállapítható-e a másik félre terhelni kért költség felmerülése, összepszerűsége és indokoltsága. A perköltség megítélésével kapcsolatos szempontokról adott egyértelmű útmutatást a Kúria precedensértékű Pfv.II.20.887/2023/6. számú ítéletében, amely [44] bekezdése kifejtette, hogy a bíróságnak azt kell vizsgálnia, hogy az ügyvéd tényleges eljárási tevékenysége a megbízási szerződésben általa vállalt kötelezettségnek megfelelt-e: így a pervitelhez szükséges iratokat elkészítette, a határidőket betartotta, azaz ügyfele jogi képviselőt az eljárási jognak megfelelően ellátta. A költséget felszámító fél ellenfele, mivel annak fizetési kötelezettsége pervesztessége esetén őt terheli, nem zárható el – még ha az alacsonyabb összegű is – a kikötött díjban megállapodás megismerésétől és annak alapján a felszámítás indokoltságának ellenőrzéséről. Ha a fél az Ükr. 2. §-a (1) bekezdése szerinti felszámítást választja, úgy vállalja az ebből eredő többlet kötelezettségeket is. Mivel pedig a kérelmezett a fellebbezésre tett észrevételében kifejezetten vitatta a kikötött munkadíj felszámíthatóságát, ezért annak igazolásától az ítéltábla nem tekinthetett el.

[25] A kérelmező a másodfokú eljárásban felmerült költségeit akképpen számította fel, hogy csatolta a kikötött ügyvédi munkadíj mértékét, az elszámolni kért munkaórákat, valamint a kifejtett jogi képviselői tevékenységet tartalmazó költségjegyzék nyomtatványt. A nyomtatvány előterjesztése a felszámítás módja és nem a költségek igazolása, az ítéltábla

azonban lehetőséget kívánt teremteni az elmaradt igazolás pótlására, ezért Pf.3. sorszámú végzésében kifejezetten az ügyvédi megbízási szerződés vagy annak kivonata csatolására hívta fel a kérelmező jogi képviselőjét. Ennek ellenére a felhívást nem teljesítette, mivel nem a megbízási szerződést (kivonatát) csatolta, hanem csak az összeg kifizetéséről kiállított számlát mellékelte. Ez azonban nem elégséges az igazolás a jogszabályi rendelkezések által elvárt követelményeinek a teljesítésére.

[26] A bírói gyakorlat jogfejlesztése az ügyvédi munkadíj igazolása tekintetében igyekezett méltányos, megengedő értelmezést megvalósítani, de vita esetén a felek közötti megállapodás kapcsolódó tartalmának a megismerhetőségétől nem tekintett el. A fellebbezésre tett észrevételben felhívott BDT2023. 4651 számon közzétett döntés abban foglalt állást, hogy elégségesnek találta az adott ügyben az ügyvédi munkadíj összegének az igazolására a szerződés a tárgyaláson bemutatását, míg a Kúria Pfv.20.441/2024/7. számú ítélete elfogadhatónak tartotta, ha a fél és képviselője jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozatában a bíróság felhívására egyező nyilatkozatot tettek a megbízási szerződés tartalmáról. Ezek a szempontrendszerek is szükséges elvárassá teszik a megbízási szerződés tartalmának vizsgálatát. Mint ahogy a Fővárosi Ítéltábla Pf.20.088/2024/6. és a Debreceni Ítéltábla Gf.30.141/2024/27-II. számú ítéletei hangsúlyozták: amennyiben a fél az ügyvédi munkadíj megtérítését megbízási szerződés alapján kéri, úgy nem mellőzhető a megbízási szerződés csatolása, hiszen az képezi a felszámítás alapját. A Kúria Gfv.30.178/2024/4. számú ítéletében pedig elfogadta azt a levezetést, amely szerint nem elégséges, ha a jogi képviselő a megbízási díjat nem az ügyféllel kötött megbízási tartalommal, hanem az általa kiállított számlákkal kívánja igazolni, amely az Ükr. 2. §-ának (1) bekezdésére tekintettel a Pp. 81. §-ának (2) bekezdése szerinti igazoló okiratnak nem felel meg. A jelen eljárásban csatolt számla csak annyit igazol, hogy a jogi képviselő „jogi szolgáltatás Pevtv. fellebbezés 11.12.” ellenértékeként áfával növelten 38 100 forintról állított ki számlát, az előzőek szerint azonban a szükséges jogszabályi feltételeket nem teljesíti.

[27] Mivel pedig a kérelmező a másodfokú költség jogalapját is az Ükr. 2. §-ában jelölte meg, az ítéltábla ebben a részben nem térhetett át az Ükr. 3. §-ának alkalmazására. Mint ahogy a Kúria Pf.25.115/2021/3. számú határozata kiemeli, ez következik a Pp. 2. §-ának (2) bekezdésében meghatározott kérelemhez kötöttségből, a Pp. preambulumban kifejezésre juttatott, a feleket (és jogi képviselőiket) terhelő felelős pervitel, valamint a kötelező jogi képviselő intézményén keresztül érvényesülő professzionalitás elvéből. Mindezek alapján az ítéltábla a fellebbezést eredményesen előterjesztő kérelmező javára másodfokú költséget nem tudott megítélni. Az eredménytelenül fellebbező kérelmezett pedig maga viseli a saját felszámított másodfokú költségét a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése alapján.

[28] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. §-ának (1) bekezdése és 47. §-ának (1) bekezdése szerint meghatározott fellebbezési illeték a kérelmezett illetékmentességére figyelemmel a Pp. 102. §-ának (6) bekezdése értelmében az állam terhén marad.

Debrecen, 2025. január 9.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, előadó, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró